

Kymmenen paineilmahälytintä satoja sähköisiä korvaamaan

Hälytysjärjestelmä uudistuu Helsingissä

★ Helsingissä on nykyisin noin 100 hälytysireeniä, joiden kuntoa koeteltiin tavannukaisesti jälleen eilen, kuukauden 15. päivänä. Jotta uusien asuma-alueiden hälytysverkostot saataisiin täydelliseksi, tarvittaisiin noin 300 sähköisireeniä lisää.

★ Tällaista määrää uusia sähköisireeniä ei kuitenkaan aiota hankkia, vaan noin 10 suuritehoista paineilmahälytintä tulee vastaisuudessa huolehtimaan helsinkiläisten turvallisuudesta.

★ Ensimmäinen näistä paineilmahälyttimistä — ai-
noa laatuun pohjoismais-
sa — asennettiin viime

vuonna Linnanmäen vesitornin katolle. Ensi vuonna niitä saadaan pääkaupunkiin kolme lisää.

Jo viiden vuoden ajan on suunnitellija Pentti Vornanen Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimistosta joka kuukauden 15. päivänä tasan klo 12.00.00 painanut Tempelilaukion kallisuojoissa nappia, joka käynnistää eri puolille kaupunkia sijoitetut hälytysireenit.

Eilen hän esitteli Helsingin Sanomille tätä järjestelmää, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että varoitukset ja hälytykset saatetaan vaaran uhassa mahdollisimman nopeasti kaupunkilaisten tietoon.

Kolme hälytyspistettä

Hälytys voidaan toimittaa nykyisin Tempelilaukion, Erottajan tai Sörnäisten kallisuojoista. Tulevaisuudessa tapahtuu hälytys Käpylänsuojelukeskuksesta, jonka rakennustyö on jo saatu päätökseen. Sisustaminen kestää kuitenkin vielä vuoden.

Hälytys voidaan toimittaa kerralla koko kaupungille, kaupunginosalle tai yhdelle hälytysireenille. Sähköisireenin ääni kuuluu kaupunkioluissa keskimäärin 200 metriä, mutta uuden paineilmahälyttimen ääni kantaa noin puoltolista kilometriä samoissa oloissa.

Sähköisireeniä tarvittaisiin ainakin joka 200 metrin päähän, mutta paineilmahälyttimiä riittäisi noin 10 koko kaupungin osalle, koska niiden äänen kantavuus on edellisiin verrattuna noin 3-kertainen. Nykyinen hälytysverkosto on varsin tiheä kaupungin eteläosissa, mutta puutteellinen uusilla asuma-alueilla. Etäisimmät sireenit sijaitsevat Kaarellassa ja Pakilassa.

Uusia paineilmahälyttimiä tulee ensi vuoden loppuun mennessä Helsinkiin lisää kolme ja Tampereelle yksi. Myös eräät muut kaupungit ovat kiinnostuneita näistä laitteista.

Linnanmäen "pilli"

Paineilmahälyttimen sijoittaminen Linnanmäen vesitorniin on vaatinut alka lailla erikoisjärjestelyjä. Alakerrassa sijaitseva "konehuone" on 7 mm. jouduttu rakentamaan niin vahvaksi, ettei mahdollinen vuoto vesisäiliössä pysty rikkoamaan sitä.

Tässä huoneessa on yhdellä seinällä mittareita ja kojeita, joista voidaan ohjata sireenin toimintaa. Hälytys tapahtuu paineilmailla, jota on neljässä säiliössä yhteensä 4.800 litraa. Säiliön täyttämisen suoriteaan kompressorin avulla. Normaaliolosuhteissa kompressoria käyttää sähkömoottori, mutta jos se joutuu epäkuntoon, kytkeytyy 30 hevosvoiman dieselmoottori automaattisesti päälle.

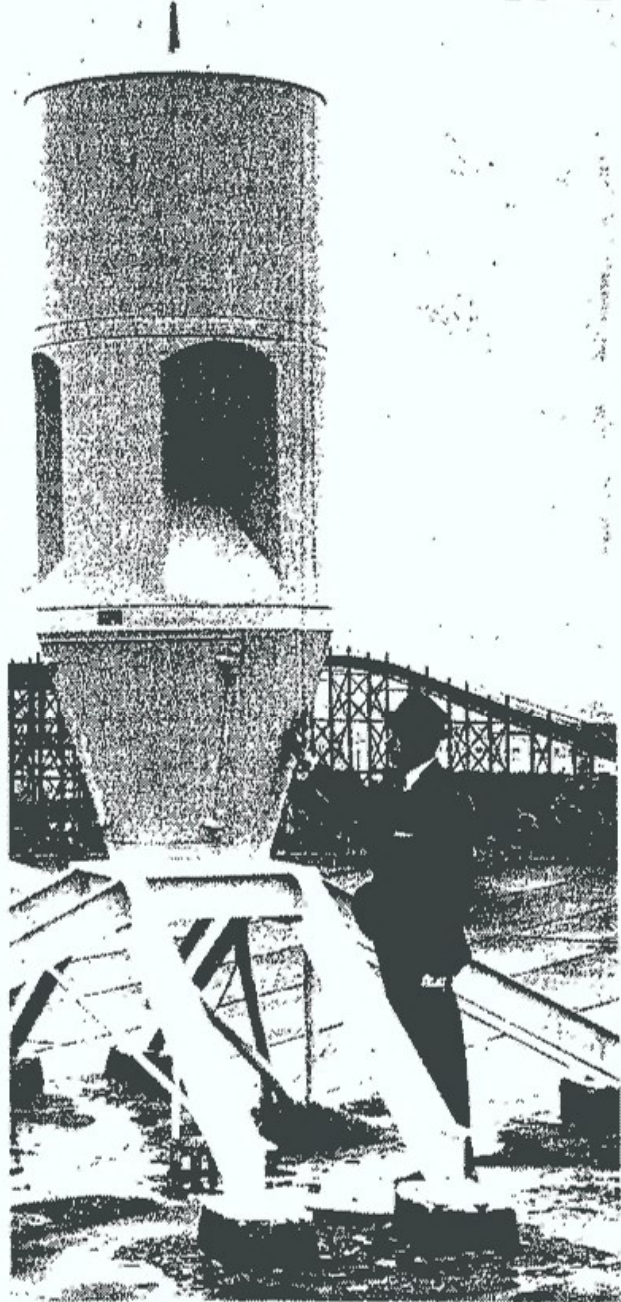
Konehuoneesta kulkee kaapeleita vesitornin päälle, jossa yli kolme metriä pitkä "pilli" seisoo.

Jytkynkivistä lähtien

Ulkohälyttimellä on se suuri etu, että ne tavoittavat sekä sisällä että ulkona olevat samanaikaisesti, mikä on tärkeätä nopean suojausjärjestelmän kannalta, toteavat väestönsuojeluviranomaiset.

Hälyttämisessä käytettävät välineet ovat jatkuvasti parantuneet. Entisaikojen jytkynkiviä seuranneeksi on kehitetty erilaisia hälyttimiä, joista viime vuosisadan lopulla käyttöön tullut sähköisireeni on edelleen yleisin. Sen käytössä todetuista heikkouksista on pahin se, että toiminta on täysin riippuvainen sähkön saannista. Suurien onnettomuuksien ja varsinkin pommitusten yhteydessä on sähkölaitos tai jakeluverkon jokin osa usein vaurioitunut eikä hälytysmerkkejä ole voitukaan antaa. Tämä vaara on vältettävissä, jos sähköisireeni voidaan varustaa omalla varavoimakoneellaan. Siihen ei kuitenkaan ole juuri mahdollisuuksia ainakaan suurissa kaupungeissa, joissa sireeniä on yleensä paljon.

Sähköverkosta mahdollisimman riippumattomia hälytysjärjestelmiä kehitettäessä on päädytty paineil-

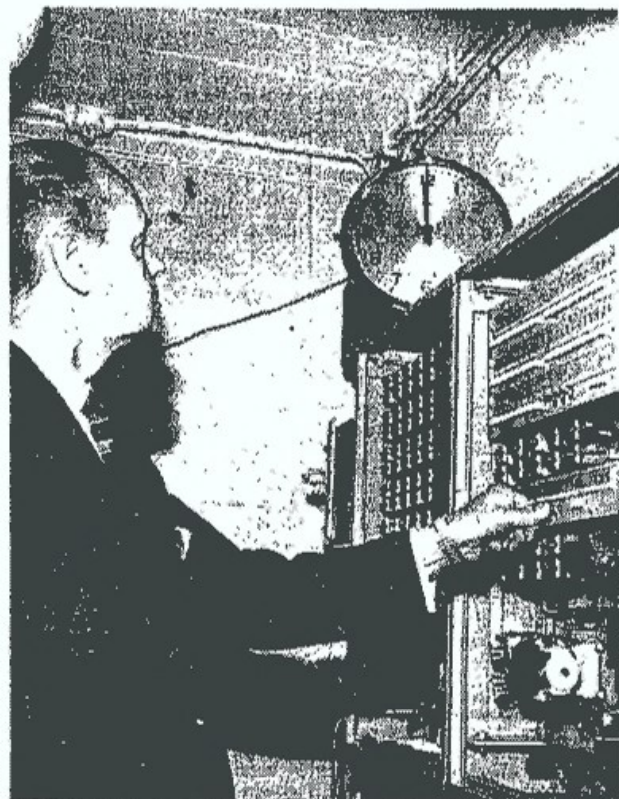

Linnanmäen paineilmahälytintä, joka toistaiseksi on ainoa laatuun pohjoismaisissa, ihailte suunnittelija Pentti Vornanen Helsingin kaupungin väestönsuojelutoimistosta.

man käyttöön. Paineilmahälyttimien suunnittelussa on pyritty ottamaan huomioon eräs toinenkin tärkeä näkökohta: liikenteen melun ylittävän hälytysäänen aikaansaaminen, mikä on suurkaupungeissa suuri pulmakysymys.

Helsinki tulee vähitellen siirtymään paineilmahälyttimiin. Ensimmäinen länsisaksalainen Pintsch Bamag-suurtehohälytys asennettiin jo viime vuonna Linnanmäen vesitorniin.

Toistaiseksi kuulevat kaupunkilaiset kuitenkin vielä sähköhälyttimien ulvahtavan kerran kuukaudessa. Uolevi Kärkkäinen

H-heiki klo 12.00.00... Jo viiden vuoden ajan on Pentti Vornanen painanut tällä napilla kaikki pääkaupungin sireenit soimaan.